

1 San Juan

Mamabũinore soyũiyebu Juan mácsũ ãi toivacaiye báquede iyoca mamayoca ãi papeyocare. Juan mácsũ barejaquémavũ judíovacacsũ, Galilea ãmicũrijoborõcacsũ, aru Jesús ãi yávaiye méne beorĩ soyũicõjeimaracacsũ. Ɛi mamicsũ Santiago básũque moa boairõescũ básũ barejaquémavũ, Jesúi õrejaiyie jipocare ã mácsũre. Lucas básũ soyũrejaquemavũ Juan mácsũ borore Hch 3:1-4:22. Majidivũ ne dáriaiyere, toivacarejaquemavũ diyocare ã mácsũ cacsũ básũ Éfeso ãmicũriĩmaroi, ne coreóvaiye boje ã mácsũ Éfesocavũ Jesúre jũ airõevare coreirõescũ básũre. Arevũ ne dáriaiyere, toivacarejaquemavũ Partia ãmicũrijoborõcavũ básavũre. Rõescũ cubebi majicsũ ye Ʃjũ ãi toivacaijũ básarõre diyocare, Ʃbenita obedivũ ne dáriaiyere ãniũjũ básũquede 87-90 d.C. baji, ãi toivaquiye jipocare ãi soyũiyede Jesucristorã aru Jesucristoi jãdovaiye báquede ã mácsũre.

Bueirõeva borocũrivũ básavũ “Jesús ãmemi Jũmenijicsũ mácsũ” arĩ, buenidurejaquemavũ Juan mácsũ toivacaimara mácsavũre. Que baru ã mácsũ toivacarejaquemavũ na mácsavũre, Jesúre jũ airõevare, ne majinajiyere ayũ jãveneca Jesúre Jũmenijicsũ mácsũre, aru ne torojũrãjiyere ayũ ne jũ aiyequẽ úre, aru ne majinajiyere ayũ caivũ úre jũ aivũre jãveneca meadaimara mácsavũ aru jãravũ cũiméjãravũ baquinóre cũvarivũre úque (1:1-4, 2:18-3:3, 4:1-6, 5:1-15). Na mácsavũre

buedejaquemavñ diyocaque caiye pñeno jañrõre ne ñede Jñmenijicñre aru Jesùre jñ aivñre máre (2:9-17, 3:11-24, 4:7-21), aru aipe ñaiye jañrõre Jesùre jñ aipõevare ne ãmeina teniburu yóbore (1:5-2:8, 3:4-10, 5:16-21).

*Ñai Jñmenijicñi dáriainore soyñsñdayñ
(Jñ 1.1, 4, 14, 18; 6.68; 1 Jñ 2.13-14)*

¹ Toivacaivñ mñjare Jesucristorã. Ñai cñcñ básñ caiyede ñi cñedaquiye jipocamia, aru caride máre ñ cñbi. Ëvacari arñre ñayñbe põevare arñé mamaeque. Majide ñayñbe arñé jãvene. Que baru ñ majare Jñmenijicñi dáriainore soyñsñdayñbe. Ëi cñede ijãravñi, ññjavacari járiarejacularã ñi soyñiyede aru járejacularã ñre. Aru ñre jáve jári coreóvarñ jñejacularã ññja. ² Ñai arñre ñayñ põevare arñé mamaeque cñetedejame ijãravñi. Aru ññja járejacularã ñre. Que baru soyñivñbu ññje jári majié boje. Soyñivñbu mñjare ñi borore, ñai arñcñre cainñmñ. Ë cñrejaquemavñ majeracñ Jñmenijicñque cavarõ mearõ. Ëbenita darejaquemavñ nore jocarñ pñ ijãravñi, cñetecñuyñ yui. ³ Ërivñbu ññja mñje yóvarãjiyere aivñ ññjaque cñinávñre cñináturñ maje ñmei, majeracñ Jñmenijicñque aru mamacñ Jesucristoque máre. Que baru ññja soyñivñbu mñjare ññje jáiye báquede ñre, aru ñi bueiye báquede máre. ⁴ Que baru toivacaivñ yñ mñjare iye soyñiyede, maje mearo torojñrãjiyere aivñ maje ñmei.

Jñmenijicñ ãmeina ñaiyñe cñbesñ

5 Iye yávaiyede Jesucristo coyarejame ñujare. Aru caride ñuja coyivubu iye yávaiyede mujare máre. Jūmenijicū miadárope ráyube. Que baru meacube ũ. Jūmenijicūre ñeminijino cubevu. Que baru āmeno cubecube ũ. Miadároque pōeva jāivubu aipe ārojarore ijāravure. Nopedeca Jūmenijicū jāđovaiyubi pōevare ne majinajiyere ayu ũ meacure. 6 Maja āmenore đaivuvacari, “Мажерасу Jūmenijicūque yóvaivubu maja cūinávure cūináturu maje ũmei” aivu baru, đabevuvacari mearore, borocurivubu maja. Ūbenita jāve ñeminoi curivure đaivubu maja āmenore. 7 Ūbenita maja đaivu baru mearore Jūmenijicūpe, aru yópe miadároi curivure baru, jāve maja curājaramu cūinávure cūináturu maje ũmei. Aru Jūmenijicūi mácu Jesús bojedarejame maje yóvaiyede Jūmenijicūque ũi jiveque, ũi yaicáye báquede majare maje āmeina teiye boje. Que baru Jūmenijicū ārumeteibi maje āmeina teiyede, Jesúi đacáye báque boje majare.

8 Maja aivu baru “Āmeno cubevu majare”, jūjovaiivubu maje bajuma. Que aru, maje aiye jāve āmevu aru Jūmenijicūi jāve coyáye cubevu majare. 9 Ūbenita maje coyuru Jūmenijicūre aipe maje āmeina teiyede, Jūmenijicūcapūravu ārumeteni jaruvacayume diede. Nópe đacayume ũi đaiye boje cainuma yópe “Đacacayumu yu mujare”, ũi aiye báquere, ũi đaiye boje mearore quéda. 10 “Āmenore đabevu maja” aivu baru, Jūmenijicūre borocūcūpe dápiaivubu maja aru jāve ju abevu maja ũi yávaiyede.

2

Cristo majare me соуҥсауҥ

(Jn 14.15, 21, 23; Ro 6.11-14; 1 Jn 4.10)

¹ Мaja, јíмајинаре раивҥ, тоивацаивҥ мајаре диеде, маје дабенажийере ауҥ аменоре. Ёбенита асу рѳесу аменоре даҥибуру уѳоре, аресу саби мајаре соуҥгí cadateni соуҥсасуҥ ме мајерасу Јаменижичуе маје бороре. Ару ñai мајаре cadatecuҥ, ўrecabe Jesucristo, ñai меасу baju Јаменижичи јаиноре.

² Ару ñai Jesucristovacari yaidéjame мајаре боје. Ёи yaiye боје, Јаменижичу араметеиби маје амеина теiyеде. Que baru маје meateimҥme ў мајерасу Јаменижичуе, maja aru caivҥ ijāravҥcavҥ máre.

³ Maja даивҥ baru уѳре Јаменижичи даicѳjeiyere бхожадавҥ maja coreóvaivҥ Јаменижичуре. ⁴ Ёбенита ñai рѳесу “Уҥ coreóvaivҥ Јаменижичуре” ауҥ baru, дабесуvacari уѳре Јаменижичи даicѳjeiyere, borocҥсубе ў. Que teni Јаменижичи јаве соуҥиye субевҥ ўре.

⁵ Ёбенита ñai дауҥ уѳре Јаменижичи даicѳjeiyere, ўrecabe јаве coreóvaуҥ ме aipe даҥи усу Јаменижичуре. Que teivҥ maja coreóvaivҥбу саривҥ Јаменижичуе сѳинавҥре, сѳинатҥру маје ўмеi. ⁶ Ару асу рѳесу “Уҥ уѳоваивҥ Јаменижичуре сѳинавҥре” ўи ару, ўре сие јавҥу уѳре Jesucristovacari ўи сие баquepedeca.

Даicѳjeino mamaro

(Jn 13.34; 15.12; Ro 13.12-14; Stg 1.27)

⁷ Мaja, јивҥ, ји умара, yo даicѳjeino, ји тоивацаино мајаре caride, даicѳjeino mamaro амеvҥ. Quéнора сѳинатҥрубу no даicѳjeino yo маје ју аино mácarѳ mamaramҥре ју аивҥ Jesúsре. Que baru јаведе маја

jápiarejaquemavũ yo ðaicõjeino javecarõre. ⁸ Æbenita yo ji toivacaino mũjare ðaicõjeino mamarotamu máre. Aru yo mamaro jávemu. Cristo ãi ðaiye jáðovaivũ nore jáve, aru mũje ðaiye máre. Põeva ne Jũmenijicũ yávaiye méne majibede, ñeminoi curivũpe paivũbu. Aru ne majiéde diede, miadároi curivũpe paivũbu. Que baru Cristoi daiyede yópe miadáre ðaiyepere ijãravũi yo ñemino mácarõ bíjare nũivũ caride. ⁹ Ñai põecu “Cũvũ yũ miadároi, ðayũ mearore yópe Jũmenijicũ cõjeiyepere” ayũvacari ãbecũ baru ã jicũre, ñeminoi cãbi ã cãreja. Que baru ðabebi ã mearore. ¹⁰ Ñai ucũ ã jicũre cãbi ã yópe miadároi cũcũpe. Que baru ðaibi mearore. Aru ye ãmei vainí turĩ ðare ðabecũbe apēcũre ãmenore. ¹¹ Æbenita ñai ãbecũ ã jicũre cãbi ã yópe ñeminoi cũcũpe. Que baru ðaibi ãmenore. Que teni ye coreóvabebi aipe ðaiye jaũrõre úre. Æi ãmeno ðaiye boje, bũojabebi dáriayũ coreóvayũpe. Que baru ãi dáriaino ñeminomu yópe põecu jári eabecu ñeminoi coreóvabepe ãri ãi nũinore.

¹² Mũja, jímajinape paivũ, yũ toivacainũ mũjare Cristo ãi yaicáye báque boje mũjare, bojedacũyũ mũje ãmeina teiyede. Que baru Jũmenijicũ ãrũmeteibi mũje ãmeina teiyede. ¹³ Aru mũja, jíbcũvape paivũ, yũ toivacainũ mũjare mũje coreóvaiye boje ñai cũcũre caiyede ãi cũedaquiye jírocamiã. Aru mũja, bojũvũ, yũ toivacainũ mũjare máre mũje vainí tũiye boje ñai abujuvai jabocũre.

Aru mũja, jímajinape paivũ, yũ toivacainũ mũjare mũje coreóvaiye boje majepacu Jũmenijicũre. ¹⁴ Aru mũja, jíbcũvape paivũ, yũ toivacainũ mũjare mũje coreóvaiye boje ñai cũcũre caiyede

ñi cædaquiye jipocamia. Aru mþja, bojmvn, yu toivacaivn mþjare máre mþje cævae boje Jþmenijicai yávaiye méne mþje ũmei, aru mþje jþ aiye boje diede parurðque, aru mþje vainí tþiye boje ñai abujuvai jabocære.

¹⁵ Þbejarã mþja iyede, ijãravncavn Jþmenijicære jþ abevn ne æede. Aru æbejarã yo ijãravncarð cþiquínore máre. Ñai ucþ baru ijãravncære aru ijãravncæde máre, ñai buojabebi ucþ majeracþ Jþmenijicære. ¹⁶ Que baru ina ijãravncavn ne dáriaino, ne urð, aru ne cævarð máre Jþmenijicþ jino ãmevn. Quénora ijãravncavnvacari jinomu no. Aru ñai abujuvai jabocþ jinomu no. Ðaiyærivþbu yópe ne ãmeina ðaiyæpe. Aru cævaiyærivþbu caiye iye ãmene ne jãiyede. Aru, “¿Meara márica caivn apevn pæeno?” arí cæiyærivþbu. ¹⁷ Þbenita ijãravncavn þjare nuivþbu ne ãmeina ðaiyæque. Quénora ñai ðayn yópe Jþmenijicai urðpe cævacnyæte jãravn cþiméjãravn baquinóre.

*Jãve aiye aru borocæ
(1 Co 2.10-16)*

¹⁸ Mþja, jímajinare paivn, joabenomu ijãravn cþiquínno. Javede járiadvñ mþja cþinácþ dacnyære, ñai Cristoi maucþ bacnyære. Aru caride obedivn maucævarivþbu Cristore. Que baru coreóvaivþbu maja joabenore ijãravn cþiquínore. ¹⁹ Ina Cristore maucævarivn maje jþneboi cáteima. Þbenita majevn ãmeta. Que baru etadama na majare jocarí. Majevn baru, cþjebu na majaque. Þbenita ne etaiye báque boje majare jocarí, majidivþbu maja majevn ãmevncære.

20 M̄jareca Cristo daroibi Esp̄ritu Santore. Que teni ñai Esp̄ritu Santo majide ðaibi m̄jare yávaiyede jāvene aru jāve āmene máre. Que baru caiv̄ m̄jaidiv̄tamu m̄ja. 21 Ȳ toivacabev̄ m̄jare m̄je majibe boje iye yávaiyede jāvene. Quénora ȳ toivacaiv̄ m̄jare m̄je majié boje ðiede, aru m̄je majié boje iye boroc̄bede, iye jāve coȳiye.

22 Ác̄ p̄õec̄ “Jesús J̄menijic̄i mác̄ Cristo āmemei” aȳ baru, úrecabe boroc̄c̄. Ñai nópe aȳ mauc̄vaibi Cristore. Que teni j̄ abebi J̄menijic̄ure aru Cristore máre. 23 Ác̄ p̄õec̄ “Jesús J̄menijic̄i mác̄ Cristo āmemei” aȳ baru, yóvabec̄be majerac̄ J̄menijic̄ure. Ëbenita ñai “Jesús J̄menijic̄i mác̄ Cristobe” aȳ baru, úrecabe yóvaȳ majerac̄ J̄menijic̄ure máre.

24 Que baru ār̄jara iye J̄menijic̄i yávaiye méne m̄je járiaiye báquede m̄je j̄ aiye báquede Jesúre mamar̄m̄re. Me dáriajar̄a iye yávaiyede jāvene m̄je ūmei. M̄ja me dáriaiv̄ baru iye m̄je járiaiye báquede, m̄jacap̄rav̄ yóvar̄jaramu J̄menijic̄i mác̄ Jesucristore, aru J̄menijic̄ure máre c̄ináv̄pe, c̄inát̄m̄ m̄je ūmei. 25 Aru yorecabu Jesús “Ȳ c̄vare ðac̄ȳm̄ m̄jare jārav̄ c̄iméj̄rav̄ baquinóre”, ūi aino mácar̄õ.

26 Ȳ toivacaiv̄ m̄jare m̄je majinaj̄iyepe aȳ arev̄ ne borore, ina m̄jare j̄jovaiȳriv̄re. 27 Ëbenita m̄jacap̄rav̄ javede jacor̄quemav̄ ñai Esp̄ritu Santore, c̄c̄re m̄jaque, Jesucristo ūi daroim̄ mác̄re m̄jare. Aru ñai Esp̄ritu Santo bueibi m̄jare caiyede. Aru ūi bueiye m̄jare jāvetamu. Boroc̄betamu die. Que baru ap̄ec̄

jaꝛbebi maꝛjare maꝛjacacꝛꝛꝛ iye yávaivede jávene. Que baru yóvajarã maꝛja Jesucristore cūinávꝛꝛꝛe cainꝛꝛꝛꝛꝛꝛ, cūinátꝛꝛꝛꝛ maꝛje ũmei.

²⁸ Aru maꝛja, jímaꝛjare paivꝛꝛꝛ, quédata yóvajarã maꝛja Jesucristore cūinávꝛꝛꝛꝛe, cūinátꝛꝛꝛꝛ maꝛje ũmei caride aru ꝛꝛꝛ ũi coraيداquiijãravꝛꝛꝛita, maꝛja númuri aivꝛꝛꝛ ũi jíꝛocai jíꝛbeꝛꝛꝛꝛꝛ aru cꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛ máre cꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛ. ²⁹ Coreóvaivꝛꝛꝛꝛ maꝛja Jesucristore meacꝛꝛꝛ bajure Jūmenijicꝛꝛꝛi jáinore. Que baru coreóvaive jaꝛꝛꝛ maꝛjare iyede máre: Caivꝛꝛꝛ ꝛꝛꝛꝛꝛ mearore, nárecabu Jūmenijicꝛꝛꝛi mára.

3

Jūmenijicꝛꝛꝛi mára

(Jn 1.12, 29; He 2.14-15)

¹ “Jímaratamu maꝛja”, aibi maꝛjareꝛꝛꝛ Jūmenijicꝛꝛꝛ maꝛjare. Que baru coreóvaivꝛꝛꝛꝛ maꝛja aipe Jūmenijicꝛꝛꝛꝛ ꝛꝛꝛꝛꝛ ꝛꝛꝛꝛꝛ maꝛjare. Aru jáve ũi máratamu maꝛja. Ũbenita aꝛꝛꝛꝛꝛ ꝛꝛꝛꝛꝛꝛ ijáꝛavꝛꝛꝛꝛꝛ coreóvabema maꝛjare. Jūmenijicꝛꝛꝛꝛe aru Jesucristore máre coreóvabema na. Que baru maꝛjare máre coreóvabema na. ² Maꝛja, jíꝛꝛꝛ, jí ꝛꝛꝛꝛꝛ, caride Jūmenijicꝛꝛꝛꝛi máratamu maꝛja. Ũbenita coreóvabꝛꝛꝛ maꝛja cãreꝛꝛꝛ aipe ãroꝛarajivꝛꝛꝛ báꝛãꝛꝛꝛꝛꝛ yóbore. Quédata coreóvaivꝛꝛꝛꝛ maꝛja Jesucristoi daꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛ ꝛꝛꝛꝛꝛ tenajivꝛꝛꝛ, maꝛje jáꝛꝛi maꝛjajivꝛꝛꝛ boꝛꝛꝛ ꝛꝛꝛꝛꝛ aipe ãroꝛacꝛꝛꝛꝛ. ³ Aru caivꝛꝛꝛ maꝛja naꝛꝛꝛꝛꝛ coreivꝛꝛꝛꝛꝛ Jūmenijicꝛꝛꝛꝛi oatꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛ maꝛjare maꝛje Cristope baꝛãꝛꝛꝛꝛꝛꝛ, ꝛꝛꝛꝛꝛ naꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛi ãmeina teiyede. Quénora mearore ꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛ yóꝛꝛꝛ Cristovacari mearore ꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛꝛ, ũi me boꝛꝛꝛ.

4 Caiṽna ina āmeina teiṽna jṽ abema Jūmenijicūi ḑaicōjeiye báquede. Que teni maucṽṽadama Jūmenijicure. Que baru āmeina teiye cūinátarabu jṽ abepedeca Jūmenijicūi ḑaicōjeiye báquede. 5 Jesucristo cṽetedejame ijāravṽi jarṽvacṽyṽ āmeina teiyede. Aru ĩcapūrṽṽ meacṽ bajube. Que baru ye āmeina teiye cṽbeṽṽ ĩre. Javede coreóvaivṽbu mṽja diede. 6 Que baru caiṽna maja yóvaivṽ Jesucristore cūinávṽpe, cūinátarṽ maje ũmei, āmeina tévabevṽ. Ũbenita caiṽna ina āmeina tévaivṽ ye jápiarĩ eabema Jesucristore aru coreóvabema ĩre.

7 Mṽja, jímajinare paivṽ, járiabejarā ina jṽjovaiyṽrivṽre mṽjare. Ũai ḑayṽ mearore cainṽṽṽa ḑaibi mearore yópe Jesucristovacari ũi ḑaiyere mearore cainṽṽṽa. 8 Ũbenita ṽai ḑayṽ āmeina teiyede, ṽai abujuvai jabocṽ jicṽbe. Mamaṽṽṽre ṽai abujuvai jabocṽ maucṽṽarejaquemṽṽ Jūmenijicure. Que teni mamaṽṽṽre aru pṽ caride máre, cainṽṽṽa āmeina teiyede ḑaibi ũ. Que barureca darejame Jūmenijicūi mácṽ, jarṽvacṽyṽ ṽai abujuvai jabocṽi ḑaiyede. 9 Caiṽna maja Jūmenijicūi mára Jūmenijicūi arṽre ḑaiyede mamaene cṽṽṽṽ maja. Que baru cūinácṽ cṽbebi Jūmenijicūi mārácacṽ cōmajiyē ḑayṽ āmeina teiyede cainṽṽṽa. Aru āmeina tévayṽ bṽojabebi ũ. 10 Ácṽ pṽocṽ mearore ḑaiyṽbecṽ baru, Jūmenijicṽ jicṽ āmemi ũ. Aru ácṽ pṽocṽ ũ jicṽre máre ṽbecṽ baru, Jūmenijicṽ jicṽ āmemi ũ. Que baru coreóvaivṽbu maja ṽamene Jūmenijicūi mārare aru ṽamene abujuvai jabocṽi mārare máre.

*Ƨrãjarevũ maja majevũre
(Jn 5.24; 13.34; 15.12-13)*

¹¹ Jápiaivũbu mũaja iye yávaiyede mũaje jũ aiyede báquede Jesúre mamarũmũre aru caride máre. Ƨe jaũvũ majare majevũre. ¹² Ðaiye jaũbevũ majare yóre Caín mácsũ ãi ðaiye báquere. Ƨ mácsũ ñai abujuvai jabocsũ jicsũ barejaquémavũ, aru boarĩ jarũvarejaquemavũ ĩmacũ bácsũre. ¿Aipe teni boarĩ jarũvarejaquemari ã mácsũre? Caín mácsũ ðare nũrejaquemavũ ãmenore Jũmenijicsũ jãinore. Ƨbenita ĩmacũ bácsũ ðare nũrejaquemavũ mearore Jũmenijicsũ jãinore. Que baru Caín mácsũ boarĩ jarũvarejaquemavũ ĩmacũ bácsũre ãi baju jorojĩnina.

¹³ Mũaja, jívũ, cucsũmamejara mũaja ina ijãravũcavũre Jũmenijicsũre ãbevũ ne ãbede mũaje máre.

¹⁴ Jipocamia maja yaiũ bácsũre paivũvacari, arũrivũre barejávũ. Ƨbenita caride arũé ma-maene cũvarivũbu maja. Aru coreóvaivũbu maja arũrivũre jãve caride, mũaje ãe boje majevũre. Ƨbenita ñai ãbecũ ã jivũre arũcũvacari caride, jãve yaiyú bácsũre ráyũbe ã. ¹⁵ Ácsũ rðescũ ãbecũ ã jicsũre, boairðescũre ráyũbe ã. Aru coreóvaivũbu mũaja boairðescũ cũbecũre arũé mamaeque. Que baru cũvabecũbe ã jãravũ cũĩmėjãravũ baquinóre.

¹⁶ Jesucristo jãðovarejame majare aipe ðarĩ mũaje ãrãjinore majescũre, yaicáyũ majare boje. Quédesca ðaiye jaũvũ majare máre, jívũ mũaje bajure yaicáivũ majevũre boje. ¹⁷ Ácsũ rðescũ cũve cũvacũ baru aru jãñũ maru ã jicsũre cũve cũvabecũre úre jaũéde, ãbenita yéde jíbecũ ñai cõmaje ãrojacsũre

cadatebebi úre. Jáve “Y_u _{uvu} Jūmenijicure ji ũmeque”, arĩ buojabebi ũ. Quénora ñai cōmaje āroje jāmes_u _{ubebi} Jūmenijicure jāve. ¹⁸ Maja, jímajinare paiv_u, quéda “_{Uvu} _{y_u} jícare” abenajarev_u. Quénora jāđovarajarev_u _{uriv_u} majevure maje đaiyeque. Que baru cadatenajarev_u náre.

Jidubev_uva Jūmenijic_ui jāinore
(Jn 13.34; 15.12, 17)

¹⁹ Maja _{uriv_u} baru majevure jāve, coreóvaiv_ubu maja đai_{vure} yópe Jūmenijic_ui yávaiye jāvepe. Que teni cārijimev_uva maje ũmei jidubev_u maja Jūmenijic_ui jāinore. ²⁰ Ubenita maja jid_{uriv_u} baru maje dāriaiye bojedabev_u yópe Jūmenijic_ui yávaiye jāvepe, cārijie jaubev_u majare. Que baru maja ñájine đabenajaramu maje bajure maje dāriaiye boje. Quénora Jūmenijic_u ñájine đac_{uy_u}me majare ũi majié boje caiyede. ²¹ Maja, jí_{v_u}, jí _{umara}, maja jidubev_u baru maje dāriaiyeque, ména c_{uriv_u}bu maja Jūmenijic_ui jāinore, jēniarajiv_u úre maje uede. ²² Aru Jūmenijic_u đac_{uy_u}me majare caiyede yópe maje jēniaiyere úre, maje _{ju} aiye boje ũi đaicōjeiye báquede aru maje đaiye boje yópe ũi _{urōpe}. ²³ Jūmenijic_u đaicōjeimi majare, maje _{ju} arājiyere ay_u mamac_u Jesucristore, aru maje _{urājiyere} ay_u majevure, yópe Jesúi đaicōjeiyere. ²⁴ Cai_{v_u} maja _{ju} aiv_u Jūmenijic_ui đaicōjeiye báquede yóvaiv_ubu Jūmenijicure cūináv_upe, cūinát_uru maje ũmei. Coreóvaiv_ubu maja Jūmenijic_ui c_{uede} majaque, maje c_{vae} boje ñai Espíritu Santore, Jūmenijic_ui đaroim_u má_{cure} majare.

4

Jāmenijicai Espírítu Santo aru ñai Cristore maucuvacu

(Mt 7.15; Jn 8.47; 15.19; 2 Jn 7)

¹ Maja, jívu, jí amara, jə abejarã mja caivu ina “Jāmenijicai Espírítu coyicōjeimi yare” aivare. Ūbenita cainumna cūinacu pōesa “Que aibi Jāmenijicu” ũi arī coyuru, jārī coreóvajarã mja ũi coyiyede, majinajivu jāve Jāmenijicai Espírítu dáriacōjeñure ũre. Que đajarã mja, obedivu Jāmenijicai yávaiyede coyucaipōevape tenidivu ne daiye boje. Coyure cuivabu “Jāmenijicai yávaiyede coyucaipōesabu yu” arīdivu. Ūbenita borocurivabu na. ² Coyuquijivu mjare aipe đarī coreóvarī bujarājivure cūinacu pōesa dáriayure yópe Jāmenijicai Espírítu ũi cōjeiyere. Caivu ina aivu “Jesucristo, Jāmenijicai mácu, jāve daibi pōesape ijāravai”, dáriavubu na yópe Jāmenijicai Espírítu ũi dáriacōjeiyere. ³ Ūbenita ñai jāve dáriabecu yópe Jāmenijicai Espírítu ũi dáriacōjeiyere, dáriai yópe Cristoi maucu ũi dáriaiyere. Javede járiadvũ mja ñai Cristoi maucu dacuyure. Aru caride curivabu ijāravai ina Jāmenijicai yávaiyede coyucaipōevape tenidivu, ũbenita borocarī. Yópe Cristoi maucu ũi dáriaiyere dáriavubu. Que baru borocueque coyivubu na.

⁴ Mja, jímajinape pavu, mjacarpūravu Jāmenijicu jinatamu. Que baru Jāmenijicai Espírítu Santo dáriacōjeimi mjare. Ijāravacavu Jesúre jə abevu ñai abujuvai jabocu jinatamu. Aru ñai abujuvai jabocu dáriacōjeimi náre. Ūbenita parucube ñai dáriacōjeñu mjare, ñai

náre dáriaicōjeñu pñeno. Que baru maña vainí tñivubu ina Jñmenijicui yávaiyede coyhcaipōevare tenidivna borocurivure. ⁵ Nácarūravna ijāravacavna Jesúre ju abevna névutamu. Que baru cainumna coyvivubu na ijāravnaquede. Aru ina járiaivna náre máre ijāravacavna Jesúre ju abevutamu na. ⁶ Ūbenita majacarpūravna Jñmenijicui jinatamu. Ñai coreóvayna Jñmenijicure torojucna járiaibi maje bueiyede. Ūbenita ñai coreóvabecna Jñmenijicure járiaibebi maje bueiyede. Que ñarí coreóvaivububu maja ñamene coyhuyre yávaiyede jávene aru ñamene yávaiye borocuede.

Jñmenijicui ubi pōevare

(Mt 5.44-45; Mr 12.29-31; Jn 1.18; 3.16-17; Ro 8.9; 1 Jn 3.24)

⁷ Maña, jívn, jí amara, Jñmenijicui ure ñaibi majare majevnre. Que baru ñe javvna majare majevnre. Caivna urivna arevnre Jñmenijicui máramu maja. Aru coreóvaivububu maja Jñmenijicure máre. ⁸ Jñmenijicui ubi caivna pōevare. Que baru ñai ñbecna ũ jivnre, Jñmenijicure coreóvabebi ũ. ⁹ Jñmenijicui jáðovarejaquemavna ũi urōre majare daroyvna básna mamacnre cūinácna yui ijāravni, maje cnvarājijeyere ayvna jāravna cūiméjāravna baquinóre, mamacni yaiye báque boje majare. ¹⁰ Maja bñojarí urivububu Jñmenijicure quñjinora. Ūbenita Jñmenijicui bñojarí ubi majare pñeno urarō baju. Yórebubu Jñmenijicui ñe jáve: Jñmenijicui ñarorejaquemavna mamacnre ijāravni, jícnuyvna ũre ũi yaicáquiyere ayvna majare boje, Jñmenijicui ñarumetequiyere ayvna maje ñmeina teiyede.

11 Maja, jívu, jí ɯmara, nóre ɯrarõ baju ɯbi Jãmenijicɯ majare. Que baru nopedeca ɯe jaɯvu majare máre maje baju. 12 Ácu pðecu Jãmenijicɯre jáñɯ mácu cubebi ã. Ʋbenita maje ɯru majevɯre, Jãmenijicɯ yóvaibi majare cūinávɯre, cūinátɯɯ maje ũmei. Que teni coreóvaivɯbu me aipe ðarĩ buojarĩ ɯrívɯ Jãmenijicɯre jáve. 13 Jãmenijicɯ darorejaquemavɯ ñai Espiritu Santore, ãi cɯquiyepe ayɯ majaque, maje majinajiyepe ayɯ jáve Jãmenijicɯi yóvaiyede majare aru maje cɯvaede úre máre cūinávɯre, cūinátɯɯ maje ũmei. 14 Aru ñjavacari járejacarã Jãmenijicɯi mácuɯre. Que baru coyivɯbu majeracɯ Jãmenijicɯi daroiye báquede mamacɯre ijãravai. Pðevare coyivɯbu majeracɯi daroiye báquede mamacɯre, ãi meadaquiyepe ayɯ ijãravɯcavɯre abujuvai jabocɯi pagúede jarɯvarĩ. 15 Ácu pðecu “Jesucristo Jãmenijicɯi mácuɯbe” ayɯ, ã jáve yóvaibi Jãmenijicɯre aru Jãmenijicɯ máre yóvaibi úre cūinávɯre, cūinátɯɯ ne ũmei.

16 Que baru maja coreóvaivɯbu Jãmenijicɯ ɯcuɯre majare. Aru ja aivɯbu maja diede jáve. Jãmenijicɯ ɯbi caivɯ pðevare. Ñai ɯcu Jãmenijicɯre aru arevɯre máre cainɯɯa, úrecabe yóvaɯu Jãmenijicɯre aru Jãmenijicɯ máre yóvaibi úre cūinávɯre, cūinátɯɯ ne ũmei. 17 Coreóvaiye jaɯvu majare aipe ðarĩ maje ɯrðre Jãmenijicɯre jáve, jidɯbenajívɯ ãi ñájiovaquijãravɯ baquinóre ãmeina teivɯre. Jesucristoi racɯ Jãmenijicɯbe. Aru maja máre, ijãravɯ cɯrívɯi racɯbe ã. 18 Ñai ɯcu Jãmenijicɯre jáve jidɯbecɯbe úre ãi ñájiovaquijãravɯ

baquinóre. Ɔ majibi Jūmenijicū ñájine ɔabecūyure náre, ina ɔrívure úre jáve, ne ámeina teiye boje. Que baru jidūbecūbe ũ. Ɔbenita ácu pōescu jidūcu baru, bñojabebi ɔcu Jūmenijicūre jáve cāreja.

¹⁹ Jūmenijicūcapūravū ɔrejaquemavū majare mamarūmure. Que baru maja máre ɔvū Jūmenijicūre caride. ²⁰ Ñai “Jūmenijicūre ɔvū yū” ayū baru, aru que ayūvacari ɔbecū baru ũ jicūre, ñai pōescu borocūbi ũ. Ñai ɔbecū baru ũ jicūre, ũi jáimure, jáve bñojabebi ɔcu Jūmenijicūre, ũi jámemure. ²¹ Que baru ɔaicōjeimaramu maja. Ñai ɔcu Jūmenijicūre, ɔjacūgī ũ jicūre máre.

5

*Maje vainí tūino ijāravūcarō āmenore
(Mt 11.30; Jn 14.15; 2 Jn 6)*

¹ Caivū “Jesúrecabe Jūmenijicūi mácu Cristo” aivū, Jūmenijicūi mārāmu maja. Cūinácū ɔcu baru apescūi pacūre, mamacūre máre ɔbi ũ. ² Que baru maja ɔrívū baru Jūmenijicūre aru ɔaivū baru yóre ũi ɔaicōjeiye báquepe, coreóvāivūbu ɔrívū Jūmenijicūi mārare máre. ³ Ñai ɔcu Jūmenijicūre ɔayūbe caiyede yóre ũi ɔaicōjeiye báquepe. Aru caiye iye Jūmenijicūi ɔaicōjeiye báque maiyójabevū ñai pōescūre ũi ɔaiyede. ⁴ Caivū ina Jūmenijicūi mára vainí tūivūbu caino no ijāravūcarō āmenore. Jesucristo javede vainí tūrejaquemavū ijāravūcarō āmenore. Que baru maje jū aiye boje úre maja máre vainí tūivūbu nore. ⁵ Ñai jū ayū Jesucristore, Jūmenijicūi mácūre, úrecabe vainí tūyū ijāravūcarō āmenore.

*Jāmenijicūi mácūrã jāve soyūino
(Jn 3.36; 5.32-37; 8.18)*

⁶ Ñai Jesucristorecabe dayu bācu ijāravui. Érecabe jāđovaimu mācu Jāmenijicūi mācu ocoque, Juan Bautista bācu ũi jāđovaiye báquede ére Jāmenijicūque ocoque. Ũbenita quéda ocoque jāđovaimu mācu Jāmenijicūque āmemi ũ. Qué nora érecabe jāđovaimu mācu Jāmenijicūi mācu jiveque máre, ũi yaiye báquede jocusjaravena aru ũi nacajaiye báquede yainore jaravarĩ. Ñai Espiritu Santovacari cainumua borocubecu ju aibi diede jāve. ⁷⁻⁸ Maja coreóvaivabu Jesucristore Jāmenijicūi mácure jāve bajure yóbecue jāđovaiye cue boje. Mamarumure ñai Espiritu Santo coreóvare dayube diede. Aru maja coreóvaivabu diede Jesús ũi jāđovaiye báque boje Jāmenijicūque ocoque. Aru coreóvaivabu diede máre, Jesús ũi jive meiye báque boje ũi yaiyede. Caiye iyeque coreóvaivabu maja Jesucristore Jāmenijicūi mácure jāve bajure. ⁹ Pōeva “Jāvemu no” ne aiyede, maja ju aivabu náre. Ũbenita apenumua pōeva borocuma na. Ũbenita Jāmenijicūcapūravu borocubecube cainumua. Que baru pñeno baju jāvnu majare maje ju aiye ére. Aru Jāmenijicūvacari “ñai jímacu”, arĩ soyūibi Jesucristorã. ¹⁰ Ñai ju ayu Jāmenijicūi mācu Jesúre, majibi ũi ũmei Jāmenijicūi soyūiye báquede jāvene. Ũbenita ñai ju abecu Jāmenijicūi mācu Jesúre, yópe borocūcure dáriaibi Jāmenijicūre, ũi ju abe boje Jāmenijicūi soyūiye báquede mamacurã. ¹¹ Iye Jāmenijicūi soyūiye báquebu ũi cūvare đaiye majare jāravu cūiméjāravu baquinóre. Aru

Jūmenijicū cūvare dāibi majare diede maje jū aiyede mamacūre. ¹² Ņai yóvayū Jūmenijicūi mácure cūvabi jāravū cūiméjāravū baquinóre úque máre. Ūbenita űai yóvabecu Jūmenijicūi mácure cūvabebi jāravū cūiméjāravū baquinóre úque.

Toivarī būojarī majicaino

(Mt 7.7-11; Lc 11.9-13; Jn 15.7, 16; 16.23-24; 17.3; 20.31; 1 Jn 3.21-22)

¹³ Caiye iyede yū toivacaivū majare, Jūmenijicūi mácure jū aivūre, mūje majinajiyere ayū cūvarivūre jāravū cūiméjāravū baquinóre úque.

¹⁴ Coreóvaivūbu maja maje jēniaiyede Jūmenijicūque yóre űi űrōpe járiayūre majare. Que baru jēniaivūbu úre jidūbevūva. ¹⁵ Aru yóre maje majiépedeca járiayūre maje jēniaiyede, quédeca majivū maja maje jēniaiyede Jūmenijicūque jacorūivūre diede.

¹⁶ Cūinácū pōecu jāñū marū ű jicūre āmeina teyūre aru majicū baru Jūmenijicū ārūmeteni būojayūre no āmeina dainore, jēniacaiye jaūvū űai pōecu ű jicūre boje, űi cūvaquiyepe ayū jāravū cūiméjāravū baquinóre. Aru Jūmenijicū ārūmeteni majicū baru, cūvare dācūyūme úre jāravū cūiméjāravū baquinóre úque. Ūbenita cūinácū pōecu āmeina dāyū baru Jūmenijicūi ārūmeteni būojabede, űai pōecu űājicūyūme, coateyū Jūmenijicūre jarūvarī. Yū soyūbevū mūjare mūje jēniacaiyede Jūmenijicūque űaine. ¹⁷ Caiye pōeva ne āmeina dāiye, diedecabu āmeina teiye. Ūbenita ape āmeina teiye coatede dābevū pōevare Jūmenijicūre jarūvarī. Quénora Jūmenijicū ārūmeteibi diede.

18 Majidivɨbu maja caivɨ ina Jūmenijicɨi mārare ɖare nɨmevɨre ãmeina teiyede caride. Jūmenijicɨi mácɨ coreibi náre, abujuvai jabocɨ ùi ĩmequiyere ayɨ náre. Que baru ãmeina ɖare nɨmema na. 19 Coreóvaivɨbu maja Jūmenijicɨi mārare. Ƴbenita caivɨ arevɨ ijāravɨcavɨ cuma abujuvai jabocɨi ɖaicōjeimara. 20 Aru majidivɨbu maja Jūmenijicɨi mácɨre ɖayɨ bácɨre ijāravɨi, ùi coreóvare ɖaquiyere aivɨ majare ñai Jūmenijicɨre jãve. Maja cɨrivɨbu úque, Jūmenijicɨ jãveque. Aru cɨrivɨbu maja Jūmenijicɨi mácɨ Jesucristoque máre. Jesucristo Jūmenijicɨtame. Aru cɨvare ɖaibi majare jāravɨ cūiméjāravɨ baquinóre úque. 21 Mɨja, jímajinare paivɨ, jíbejarã mɨja mearore pēpeimarare. Quénoramu.

Majepacá jūmenijicui yávaiye mamaene coyñitucubo

New Testament in Cubeo (CO:cub:Cubeo)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cubeo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cubeo [cub], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cubeo

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

dbd749ed-4c37-5cd8-b20e-caf1f8ff5885